

den foregaaende, hvis de dertil stillede Forslag ikke vare blevne antagne; der er her ikke nogen absolut Nødvendighed for at have en Gaaelønningslov i denne Retning, især naar der er saa stor Meningsforskjel om, hvorvidt de Gager, der ere fastsatte, ere rigtige eller ikke. Jeg troer derfor, fornemmelig da Afstemningen har givet et Resultat, hvorefter Stemmerne staae saa temmelig nær ved hinanden, at der maatte være den største Anledning for Forsamlingen til saa at sige at ajournere dette Spørgsmaal, til foreløbigt ikke at vedtage denne Lov, men stille den i Bero til en følgende Session.

Finansministeren: I Modspætning hertil, skal jeg meget tilraade, at Loven bliver antagen (Ja! Ja!); jeg skal blot, aldeles uafseet fra, hvorvidt det maatte være hensigtsmæssigt, at det Arbejde, som er anvendt paa denne Lov, skal være rent forgiæves, tillade mig at gjøre opmærksom paa den ene Omstændighed, at, naar denne Lov nu forkastedes, saa maatte det have tilfølge, at Regjeringen maatte bringe et nyt Lovforslag ind, som maatte antages endnu i denne Session, med Hensyn til, hvorledes Amtsforvalterne skulle have Erstatning for deres Skriverpenge, som jo allerede ere ophævede, og som der foreligger Forslag til at erstatte dem for det første Kvartal af indeværende Aar, men ikke for de følgende.

Jungen begjærede Ordet, og Loven i sin Heelhed fattes derpaa, efter at være bleven oplæst i den Form, hvori den var kommen fra Landstinget (see Anhanget), under Afstemning og vedtoges med 58 Stemmer mod 10.

Man gif derpaa over til 1ste Behandling af Forslag til Lov om en midlertidig Bestemmelse angaaende Amtsrådernes Sammensætning i Danmark med Undtagelse af Bornholm. (Lovforslaget findes i Anhanget Nr. 66, Sp. 1030.)

Indenrigsministeren: Den ærede Forslagsstiller gaaer ved første Paragraph i det foreliggende Forslag ud paa, ialmindelighed at afslette det hidtil bestaaende Valgsystem for de større Landeieendomsbesiddere udenfor Bornholm. Jeg har vel lagt Mærke til de Udtryk, hvori denne Paragraph er affattet, til at der staaer, at de Rettigheder, som disse Eiendomsbesiddere hidtil have havt, ere bortfaldne;

det har ledet til den Formodning, at den ærede Forslagsstiller antog, at disse Rettigheder allerede ere bortfaldne, uagtet jeg jo ikke nægter, at Udtrykket gjerne kunde forståes saaledes, at det først var ved nærværende Lov, at de bortfaldt; men det er i alt Fald et tvetydigt Udtryk, der nærmest synes at gaae ud fra den Forudsætning, at disse Rettigheder allerede ere bortfaldne, og jeg troer saaledes, at man maa spørge, paa hvilken Maade det da var skeet, at disse Rettigheder allerede skulde være bortfaldne. Her møder da først det Spørgsmaal, om disse Rettigheder allerede ved Grundloven vare bortfaldne. Hvad nu angaaer Sædegaardseierne, da vilde det være en ny Anskuelse, at de Rettigheder, som ere tillagte dem til at indtræde i Amtsrådet, skulde være bortfaldne ved Grundloven; thi det er jo vistnok meget klart, at disse Rettigheder ere tillagte dem som Besiddere af visse Eiendomme, og der er ikke nogen Bestemmelse i Grundloven, som uden videre skal have udslettet den; jeg antager altsaa ikke, at det er den ærede Forslagsstiller's Mening — og er det hans Mening, saa anseer jeg den for mindst vel begrundet —, at Sædegaardseiernes Rettigheder i denne Henseende skulde være bortfaldne allerede ved Grundloven. Derimod nægter jeg ikke, at det Spørgsmaal, hvorvidt Lehnbesiddernes Rettigheder i dette Forhold ere bortfaldne ved Grundloven, kan være noget mere tvivlsomt; den Paragraph i Grundloven, hvorom der her nærmest kunde være Spørgsmaal, vilde jo være § 97, og den Tvivl, der kan opkaftes, er altsaa, om den Afgang, som Lehnbesidderne efter den gjældende Landcommunalanordning have, eller i alt Fald have havt til at komme ind i Amtsrådet, ligefrem henhører under Grundlovens § 97, eller, om den ikke er mere analog med de Rettigheder, som omtales i Grundlovens § 75 som Rettigheder, der ere tillagte visse Eiendomme, uagtet der jo i Grundlovens § 75 kun er talt om dømmende Rettigheder, hvorfor jeg naturligvis ikke siger, at det er § 75 i Grundloven, om hvis ligefremme Anvendelse in casu der skulde være Spørgsmaal, men kun, om det paa gjældende Spørgsmaal ikke snarere hører ind under Analogien af § 75 end under